

Lidingö

Socialdemokraternas förslag till Budget för 2012

INLEDNING

Lidingö Stad har en god ekonomi. Staden har gjort betydande överskott flera år i rad. Vi har varje år presenterat alternativ, som skulle ha gett ökad kvalitet i verksamheten. Det gör vi i år också, med oförändrad skatt. Hela majoritetens budget bygger på deras vision för Lidingö. Vi har presenterat en alternativ vision – bilaga 1. Vårt överskottsmål har vi justerat till 0,75%. Vi budgeterar en utdelning från Lidingö tomt AB om 8 mkr.

Vi prioriterar i årets budget åtgärder som innebär förbättringar för Lidingös invånare. Att satsa 200 miljoner kronor för att renovera stadshuset är inte motiverat i dagsläget. En ordentlig utredning om behoven är ett minimikrav innan vi kan reservera 200 miljoner i en investeringsbudget.

Investeringar vi vill se är att Lidingöhem bygger nya hyresfastigheter och/eller förvärvar fastigheter. Lidingöhem har en central betydelse när det gäller förutsättningar till personalrekrytering, flyktingmottagande och ungdomars möjligheter att bo kvar på ön.

KOMMUNÖVERGRIPANDE

Ta tillvara på personalens kunskaper och idéer

Staden ska värna om sin personal, det är den som ser till att det blir kvalitet i verksamheten och att brukarna får den vård de behöver! De fackliga organisationerna ska ges en central roll i all utvecklingsverksamhet. Personalen besitter stor kompetens och erfarenheter från sina arbeten och tillsammans, med sina olikheter, utgör de en enorm resurs som alltför dåligt tas tillvara idag.

Vi vill initiera ett innovationsprogram för att utveckla och förbättra verksamheterna. Vi vill ge personalen incitament att vara med och ta ansvar för en god hushållning med skattebetalarnas pengar. Om en verksamhet klarar uppsatta verksamhetsmål och har ett ekonomiskt resultat bättre än budget så ska en tredjedel av ”överskottet” tillfalla personalen som en bonus, en tredjedel stannar i verksamheten och en tredjedel går tillbaka till skattebetalarna.

Detta kommer att ha stor effekt på sikt, men vi räknar endast med en begränsad ekonomisk påverkan första året.

Besparing: - 250 000 kronor

Se över konsultanvändandet

Lidingö stad köper mycket konsulttjänster, främst för utredningar. Detta får till följd att kunskap inte stannar kvar i organisationen, och man blir beroende av konsulter även framgent. Kostnaden för konsulter är jämfört med att ha en egen utredningskompetens högre. Vi vill se över konsultanvändandet och i högre grad använda egen personal för utredningar.

Besparing: - 250 000 kronor

Uppföljning och kontroll av upphandlade avtal

Staden har mycket verksamhet som är upphandlad i konkurrens. Det innebär i bästa fall att vi får en verksamhet med bra kvalitet till ett pris som är lägre än om det varit i egen regi. Det finns anledning att skärpa uppföljning och kontroll av ingångna avtal. Det handlar bland annat om att rätt varor/tjänster och rätt volymer levereras, att kvaliteten på dessa håller den avtalade nivån (eller högre). En effektivare uppföljning räknar vi, försiktigt, leder till minskade kostnader för upphandlade tjänster och varor.

Besparing: -250 000 kronor

Administration

Administrativa delar i verksamheter har en tendens att växa. Vi vill göra en översyn av stadens administration, och den bör ske bland annat genom att benchmarka Lidingö mot andra kommuner, som på olika sätt kan bedömas likvärdiga.

Ett område som speciellt bör studeras är relationen mellan Konsult- och servicekontoret och verksamheterna, det finns anledning att anta att det förekommer en del dubbelarbete.

Vi gör en låg beräkning på effekterna för 2012.

Besparing: -250 000 kronor

BUDGETEN NÄMND FÖR NÄMND

Kommunstyrelsen

Central politisk ledning

Efter valet presenterade vi en annan politisk ledningsorganisation, som var en halvmiljon kronor billigare än den organisation med fyra kommunalråd, som majoriteten beslutade sig för.

Besparing: - 500 000 kronor

Konsult- och service kontoret:

Sommarjobb

En viktig del i ungdomars vardag och i det förebyggande arbetet med unga är att få kontakt med arbetslivet och andra vuxna förebilder än skola och föräldrar. Vi vill därför avsätta medel för att ge unga en möjlighet att få en första kontakt med arbetslivet och därigenom möjlighet att skapa egna nätverk. Kommunen ska ha en samordnande funktion i vilken ingår att i kontakt med öns arbetsgivare verka för att sommarjobb erbjuds i många olika typer av verksamheter.

+ 1 000 000 kronor

Konsumentrådgivare

Många människor har svårt att hitta rätt i dagens konsumtionssamhälle, där de översköljs av lockande reklam, men har allt svårare att få korrekt information. Lidingös medborgare har ingenstans de kan vända sig för att få konsumenthjälp. Vi avsätter resurser för att Lidingöborna ska ha tillgång till konsumentrådgivning.

+ 250 000 kronor

Miljö- och stadsbyggnadskontoret

Planhandläggare

Plankapaciteten är ännu inte i nivå med behovet. Arbetet med översiktsplan och Torsvik/Centrum motiverar den utökning som majoriteten föreslår. Därutöver finns det ytterligare behov för att bearbeta den kö av planer som finns.

+ 500 000 kronor

Fastighetskontoret

De snabbt ökade behovet av nya platser i först förskolan och nu grundskolan har satt press på fastighetskontoret att snabbt få fram nya lokaler. Dessa har blivit betydligt dyrare än genomsnittshyran för befintliga kommunala och fristående skolor. Ett exempel är Rudboda skola, som ska rivas och byggas upp igen för 200 00 kronor.

Vi vill därför avsätta 10 miljoner kronor för att fastighetskontoret inte ska behöva ta ut hela den uträknade hyreshöjningen av de kommunala skolorna. Detta är en förutsättning för att de ska kunna upprätthålla kvaliteten i undervisningen, då hyreshöjningarna annars skulle bli betydligt större än höjningen av skolpengen.

Från utbildningsnämnden: + 10 000 000 kronor

Utbildningsnämnden

Kvalitet

Socialdemokraterna på Lidingö anser att högsta möjliga kvalitet i verksamheten både när det gäller innehåll och miljö är det absolut viktigaste målet inom alla skolformer oavsett huvudman. Valfriheten inom förskolorna måste vara reell, dvs. en heltidsarbetande förälder skall ha samma valmöjlighet till alla förskolor på Lidingö oavsett huvudman. Även de som arbetar på obekvämt arbetstid måste erbjudas samma möjligheter tillsyn, som de som arbetar dagtid, till samma kostnad. Tillsyn på obekvämt arbetstid skall omfattas av maxtaxan. Organisatoriskt skall utbildningsförvaltningen ha huvudansvaret för all fördelning av förskoleplatser, oavsett huvudman, för att bättre kunna tillgodose föräldrars och barns behov och önskemål. Närhetsprincipen bör vara överordnad andra faktorer.

Barngruppernas, fritidsgruppernas och skolklassernas storlek måste minska. Det långsiktiga målet är att följa Skolverkets rekommendationer med småbarnsgrupper om 12 barn, storbarnsgrupper om 15 barn samt att fritidsgrupperna minst halveras från dagens 40-60 barn, detta eftersom barnens mentala, intellektuella och språkliga utveckling annars riskerar att ta skada. "Ett akut problem är dock platsbristen i skolbarnsomsorgen som bedrivs av Kultur- & fritidsförvaltningen i form av fritidsklubb och öppen verksamhet för barn 10-12 år gamla," skriver förvaltningen i sitt budgetäskande. Nya fritidsklubbar måste alltså planeras. Tillsyn på obekvämt arbetstid i form av t.ex. "Nattis" är självklar och skall omfattas av maxtaxan.

+ 3 000 000 kronor

Tillsyn av förskolor

Stadens revisorer har i en revisionsrapport 2011-01-25 granskat tillsyn av enskilda förskolor och konstaterat brister i denna. Det har inte genomförts några regelbundna tillsynsbesök i den enskilda förskoleverksamheten sedan 2006. Revisorerna har några mycket tydliga rekommendationer till Utbildningsnämnden, den första är att snarast genomföra tillsynsbesök vid stadens samtliga enskilda förskolor.

Det måste vara en prioriterad uppgift för Utbildningsnämnden att göra detta under 2012, och inte som tänkt under en treårsperiod. Detta kan ske med befintliga resurser och en tydligare prioritering.

Skolhälsovården och LUM (Lidingö Ungdomsmottagning)

Med anledning av en ökad efterfrågan på LUM och skolhälsovården från både föräldrar och barn p.g.a. bl.a. stressrelaterade hälsoproblem (Se Karolinska Institutets forskningsprojekt) behövs en förstärkning för att kunna möta behoven på Lidingö.

+ 1 000 000 kronor

Ge personalen utbildning om barn med särskilda behov

Personalen inom förskola och skola skall ha möjlighet till fortbildning och kompetensutveckling, vilket är viktiga verktyg i Lidingö Stads strävan att komma ikapp riksgenomsnittet vad gäller högskoleutbildad personal inom förskola och skola. En speciell satsning bör göras på att ge förskolans personal kunskaper om hur man upptäcker barn som har behov av särskilt stöd och hur man kan ge dem det.

+ 200 000 kronor

Musikskolan

Musikskolan är viktig för många ungdomar. Inte ens majoriteten vill att Lidingö ska bli känt för att ha Sveriges högsta avgifter. Men vi vill gå längre än majoriteten och halvera avgifterna till Musikskolan och att Sagateaterns avgifter ska vara de samma som för Musikskolan. Då ca 900 barn står i kö ibland upp till 2 år på vissa instrument vill vi öka tillgängligheten genom att öka antalet undervisningstimmar.

+ 1 300 000 kronor

Sommarskola och läxhjälp

Det händer lätt att barn eller ungdomar halkar efter i skolan. De kan ha varit mycket sjuka, gått igenom en svår period i livet av olika skäl eller inte fått det stöd hemifrån som deras kamrater har. För att hjälpa dessa barn och ungdomar att komma ikapp bör det finnas möjlighet att få läxhjälp under terminen och sommarskola under lovet. Förvaltningen bör inom ramen för nuvarande anslag utreda möjligheterna att organisera dessa former av stöd och återkomma med kostnadsberäkningar.

Modersmålsundervisning

Alla, behöriga utan undantag, skall kunna ta del av modersmålsundervisning som är behörig. Forskning visar att de positiva effekterna på övriga studieresultat styrker att det är en god investering för samhället i stort och för individen.

Komvux

Komvux är en mycket viktig verksamhet som hanterar fortbildning anpassat till individers olika nivåer samt ett livslångt lärande, som ger individen möjlighet att möta samhällets skiftande krav över tid. Att få en ”andra chans” gagnar individen och därigenom samhället i stort i form av framtida högre skatteintäkter, bättre socialt liv och hälsa. Socialdemokraterna anser att Regionens utbud av KomVux skall vara konkurrensneutralt.

Lidingö stads kommunala KomVux ska konkurrera på samma villkor som övriga anordnare i den gemensamma vuxenutbildningsregionen. Det är en principfråga, men behöver inte öka kostnaderna.

Nej till vårdnadsbidrag

Vi säger nej till vårdnadsbidrag, eftersom den Föräldrapeng vi har i Sverige, vilken dessutom är den mest generösa i världen, redan ger valfrihet och utrymme för umgänge med barnet.

Besparing: - 2 100 000 kronor

Skolpengen

Lidingös ungdomar når bra resultat i skolan. Det hindrar inte att det finns de som har svårt att följa med. De ska få det stöd de behöver. Skolpengen måste ta hänsyn till att alla inte är lika och fördelas efter behov. De pedagogiska resurserna får inte utarmas av ständigt ökande lokalkostnader. Kommunen har ett ansvar för att se till att det finns en skolplats för samtliga barn. De stora barnkullarna, som föddes första hälften av 2000-talet ställde stora krav på en snabb utbyggnad av barnomsorgen, som endast kommunen klarade av. När de nu kommer upp i skolåldern ställer det stora krav på om- och nybyggnad av skolor. Detta leder till ökade hyror för de kommunala skolorna. Friskolorna har inte samma krav på att tillgodose fler platser. Deras hyror har därför inte ökat lika kraftigt. Vi anser därför att 10 miljoner kronor ska lyftas bort från skolpengen och läggas på fastighetskontoret för att reducera hyreshöjningarna vid nybyggnad av förskole- och skolplatser.

Överflyttning till fastighetskontoret: - 10 000 000 kronor

Äldre- och handikappnämnden

Ökad kvalitet

Lidingö stad brottas med stora kvalitetsproblem inom äldreomsorgen. Socialstyrelsens nationella patientenkät och andra undersökningar visar tydligt på dessa problem. Vi vet att ledningsproblem, frånvaron av kvalitetsmått, bristande utbildning och fortbildning tillsammans med undermålig information till medborgarna om olika verksamheters kvalitet ligger bakom dessa brister.

Socialdemokraterna på Lidingö föreslår därför att budgeten förstärks med ytterligare 5 miljoner kronor för äldre- och handikappnämnden utöver de resurser som majoriteten anslår. Syftet är att dessa medel ska användas till att ta fram kvalitetsmått samt ett uppföljningssystem för dessa samt att tillsynen med bland annat oanmälda besök på äldreboenden kan genomföras snabbt. Vidare ska resurserna användas till utbildning av personal samt för kompetensutveckling inom äldreomsorgen. Vår bedömning är att ett sådant kvalitetslyft är förutsättningen för att äldreomsorgen på Lidingö ska kunna komma in i en positiv spiral.

+ 5 000 000 kronor

Bidrag till frivilligorganisationernas friskvårdsinsatser

Vidare föreslår vi att ersättningar införs för de organisationer som är villiga att hjälpa till att förbättra livet för de äldre i vår stad. 300 000 kronor årligen bör avsättas för pensionärsorganisationer för arbete med friskvård, socialt aktiverande insatser etc för de äldre. Ytterligare 700 000 kronor per år bör avsättas för idrottsorganisationer - främst ungdomsorganisationer - som är villiga att göra insatser för äldre på vår ö. Det kan vara att gå ut och gå med äldre en gång i veckan, att högläsa en bok, gå på bio eller andra aktiviteter som aktiverar äldre samtidigt som förståelsen mellan åldersgrupper kan öka.

+ 1 000 000 kronor

Socialnämnden

Förebyggande ungdomsarbete

Det förebyggande arbetet bland ungdomar på Lidingö kan inte enbart bestå av frivilligt nattvandrande föräldrar. Dessa engagerade föräldrar behöver stöd av kompetent personal som finns ute bland ungdomarna på kvällar och helger. Största bristen i det förebyggande arbetet idag är frånvaron av fältassistenter. Vi avsätter medel för förebyggande arbetet på fältet, ute bland ungdomar på helger och kvällar.

+ 650 000 kronor

Avgift för familjerådgivning

Vi socialdemokrater föredrar att solidariskt dela ökade kostnader framför att höja redan höga avgifter som drabbar de som redan är utsatta. Avgiften för familjerådgivning har höjts varje år de senaste åren och förelås nu bli 520 kr/samtal. Alldeles för högt anser vi och vill sänka till hälften.

+ 100 000 kronor

Kultur- och Fritidsnämnden

Sänkta avgifter

Möjligheten att lära sig simma är något som alla människor bör ha rätt till. Dagens ungdomar i svenska skolor får simundervisning redan som barn. De som inte fått denna möjlighet ska inte behöva betala för att tillägna sig en så viktig kunskap. Simning är en mycket bra form av motion. I linje med vår policy att hålla låga avgifter och stadens beslut om en hälsoprofil vill vi sänka inträdesavgiften till bad och idrottsanläggningar. Sagateatern är en unik tillgång för Lidingö stad. Ungdomar står i kö för att få spela amatörteater, en verksamhet som bidrar till att stärka deras självförtroende och utveckla deras kreativitet. Vi vill sänka avgiften till samma nivå som Musikskolan, 850 kr/termin.

+ 300 000 kronor

Studieförbunden

Studieförbunden utför ett beundransvärt arbete för att erbjuda kortutbildade möjligheter till studier och allmänheten möjlighet att ta del av kultur och samhällsdebatt eller själva delta i skapande verksamhet. Liksom tidigare år fasthåller vi att kommunen bör ge bidrag till studieförbunden.

+ 300 000 kronor

Kompensation för hyreshöjningar

Utbyggnad och renovering av idrottsanläggningar i staden medför kraftigt ökade hyreskostnader för kultur- och fritidsnämnden. För att inte behöva lägga ner andra angelägna verksamheter, anser vi att kultur- och fritidsnämnden bör få kompensation för dessa hyreshöjningar.

+ 1 230 000 kronor

Stockby motionsgård

Motionsgården i Stockby var under många år en mycket uppskattad samlingspunkt för joggare, skidåkare m fl motionärer, som kunde byta om före, bada bastu efter och köpa något att dricka efter sina motionsrundor. Sen kom privatiseringsvågen och flera försök gjordes att hyra ut gården till olika privata näringsidkare, som försökte driva den med lite olika inriktning – en med tyngdpunkt på lunchservering och en annan som gym. Ingen av dem lyckades. Nu står gården tom och riskerar att förfalla. Det vore skandal om de kommunalt förtroendevalda på "hälsans ö" lät det ske. Det finns ett stort behov bland joggare, skidåkare och andra motionärer av ett ställe i omedelbar anslutning till löparspår och skidspår, där de kan byta om, duscha och bada bastu. Alla har inte tillgång till bastu hemma och alla bor inte så att de kan kliva i skidorna utanför porten. Det är inte trevligt att sätta sig i en kall bil svettig efter en ansträngande motionstur. Vi föreslår att kultur-och fritidsförvaltningen utreder möjligheterna att åter öppna Stockby motionsgård i kommunal regi, som en service till motionerande medborgare och en stimulans för att locka flera att börja motionera.

+ 25 000 kronor

Båthamnar

Den avgift som båtklubbarna betalar till kommunen utöver självkostnaden för underhåll av hamnanläggningarna har höjts från 200 konor per båt till 700 kronor per båt. De intäkter som detta tillför kommunen bör komma båtlivet till godo i form av att nya båtplatser byggs för att ta hand om den kö på ca 1000 personer som väntar på att kunna skaffa båt eller få en plats i den egna kommunen för en båt de redan har.

Tekniska nämnden

Målet med verksamheterna ska vara att Lidingö blir ekologiskt långsiktigt hållbart. Lidingö ska bli en kommun som visar att den tagit klimathotet på allvar. Det ska vara lätt att ta sig fram till fots, per cykel och kollektivt med spårvagn eller buss. Vid upphandlingar ska alltid krav på miljövänliga tjänster och produkter ställas.

Skogsskötsel

Skogsvården bör bli mer försiktig och mer hänsynstagande till friluftsliv och naturvärden och inte ha krav på att ge ekonomisk avkastning som täcker kostnaderna. Vi anser också att man så snart det är möjligt bör byta entreprenör mot en som är mera lyhörd för de krav som skötsel av rekreationsskog ställer.

+ 500 000 kronor

Kottlasjön

En tidigare undersökning av Kottlasjöns status visade att den genom gick en mycket långsam förbättring på grund av åtgärder som vidtagits för att minska utsläpp av föroreningar i sjön. På ca 40 års sikt skulle den kunna återställas till sin naturliga nivå. Redan det tyckte vi var för långsamt. Nu har det kommit en utredning som visar att föroreningsnivån är statisk. Det innebär att algbloomingarna fortsätter. Vi anser inte att detta är tillfredställande. Ytterligare insatser bör göras för att säkerställa Kottlasjöns vattenkvalitet. Vi avsätter därför både utredningsresurser i driftbudgeten och ett belopp för rening i investeringsreserven.

+ 300 000 kronor

Återvinning av avfall

Antalet återvinningsstationer på Lidingö är fortfarande för litet och skötseln av de som finns uppvisar brister. Majoriteten vill öppna två nya stationer på norra Lidingö. Vi anser att samma behov finns på södra ön, där stora grupper av invånare har så långt till närmaste återvinningsstation att det krävs bil för att ta sig dit. Vi anser inte att alla de medborgare som av olika anledningar inte kan eller vill hålla sig med bil ska behöva åka tåg eller buss med sina sopor. Vi avsätter därför resurser i investeringsbudgeten för att öppna ytterligare två återvinningsstationer utöver de av majoriteten föreslagna och resurser i driftbudgeten för bättre städning av befintliga stationer. Ju mer miljömedvetandet ökar kommer fler och fler invånare att vilja installera avfallskvarnar. En utredning bör därför göras av hur det påverkar Lidingös avloppsnät och om det behöver åtgärdas.

+ 50 000 kronor

Energirådgivning

Många invånare i Lidingö anser inte den regionala energirådgivning som Lidingö stad är anslutna till fungerar tillfredställande. Vi vill därför föreslå att Lidingö inrättar en egen energirådgivning.

+ 300 000 kronor

Parkeringsövervakning

Omfattningen av parkeringsövervakningen i Lidingö är betydligt mindre än behovet. Bilinnehavet är stort på Lidingö och bilar parkeras trafikfarligt och på handikapplatser i en omfattning som motiverar en större parkeringsövervakning. Detta motiveras i första hand av trafiksäkerhetsskäl, men ger en nettointäkt.

Intäkter: -600 000 kronor

MAJORITETENS BUDGETPROCEDUR

Majoriteten i Lidingö bestående av moderater, folkpartister och kristdemokrater har infört en procedur för att ta fram stadens budget, som innebär att politikerna vid sidan av majoriteten kommer in mycket sent i budgetprocessen då det mesta redan är upplåst. Det innebär sämre insyn och sämre möjligheter att påverka. Vi socialdemokrater har flera år protesterat mot dessa förändringar i budgetprocessen. Vi som inte har någon stab av tjänstemän, har mindre än en månad på oss att ta fram ett alternativ till en budget som majoriteten arbetat med i ett halvår. Det är inte rimligt.

INVESTERINGSBUDGETEN

Kommunstyrelsen

Stadshuset

Vi avsätter 10 mkr för nödvändiga renoveringar i stadshuset. En åtgärd som vi räknar in i detta är att stadshuset öppnas för passage för alla genom huset.

-70 000 000 kronor

Återvinningsstationer

Antalet återvinningsstationer på Lidingö är allt för litet för att det ska vara möjligt att uppnå målen för källsortering av avfall. Det är inte rimligt att man ska behöva åka buss för att lämna sina förpackningar. Majoriteten föreslår ytterligare två stationer på norra ön. Vi anslår medel för ytterligare två återvinningsstationer på södra ön också.

+ 200 000 kronor

Rening av Kottlasjön

Som beskrivits under tekniska nämnden vill vi fortsätta arbetet för att garantera Kottlasjöns vattenkvalitet.

Utöver de utredningsresurser som föreslagits under nämnden vill vi reservera 3 miljoner kronor i investeringsreserven för att inte försena möjliga åtgärder.

+3 000 000 kronor